

BIBLIOGRÁFIA

Források

ENYEDI GYÖRGY

Kézirat:

Enyedi György ún. első vitairata Szilvási János ellen 1593-1594-ből. *Bibliotheca Filialei Cluj a Academiei Republici Romane, Anexa III.* Sign.: Nr. 474.
Heliodori Aethiopicae historiae libri septem. Sign.: *Bibliotheca Filialei Cluj a Academiei Republici Romane, Sign. MSU 1089.*

Nyomtatvány:

Explicationes Locorum Veteris et Novi Testamenti. ¹Kolozsvár 1598. ²Gröningen 1670.
 Enyedi György válogatott művei, válogatta Balázs Mihály – Káldos János, Bukarest–Kolozsvár 1997.
 Az Ó és Vy Testamentvm-beli helyeknek, mellyekböl az Háromsagról való tudománt szokták állatni, Magyarazattyok. [...] Toroczkai Mátetől [...] Magyar nyelvre fordítatott. 1619, 1620

EGYÉB FORRÁSOK

Adamantius (alexandriai): *Physiognomicon, id est De Naturae Indicijs cognoscendis Libri duo, per Ianum Cornarium Medicum Physicum Latine conscripti. Iani Cornarii [...] De Vtriusque Alimenti Receptaculis Dissertatio, contra quam sentit Plutarchus. Plvtarchi Chaeronensis Philosopho Loci duo, ad idem argumentum pertinentes, sed reprobati. Adamantii Etiam Exemplar Græcum est adiectum.* Basileae: Robertus Winter, 1544

Aiszkhülosz: *Aeschyli tragoediae.* Edidit Udalricus de Willamowitz-Möllendorf, Berolini: Weidmann, 1932
 —: *ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ Ζ, [...] ΣΧΟΛΙΑ εἰς τὰς αὐτὰς τραγῳδίας. AESCHYLI TRAGOEDIAE VII [...] SCHOLIA in easdem, plurimis locis locupleta, & in pene infinitis emendata.* Petri Victorii cvra et diligentia. Ex officina Henrici Stephani: [Genevae], MDLVII

- Agamemnon*. Edited with a commentary by Eduard Fraenkel, Vol. I-II. Oxford:
Clarendon, 1978
- Aiszhkhülosz drámái*. Budapest: Európa, 1994
- [Anon.]: *Scholia In Aeschyli Tragoedias Omnes Ex Vetusstissimis libris manuscriptis collecta, atque in hoc corpus redacta A Francisco Robortello Vtinensi*. Venetiis: Valgrisius, 1552
- [Anon.]: *Scholia vetera in Agamemnonem*. Ed. Ole Langwitz Smith. Leipzig: Teubner, 1976
- [Anon.]: *Scholia Graeca in Aeschylvm quae extant omnia*. Ed. Ole Langwitz Smith. Stvtgardiae et Lipsiae: Teubner, 1993
- [Anon.]: *Scholia in Sophoclis Tragoedias septem*. ed. Peter Elmsley. Oxonii: Clarendon, 1825
- [Anon.]: *Scholia in Sophoclis Tragoedias septem*. Vol. II. ed. G. Dindorfius. Oxonii: Clarendon, 1852
- [Anon.]: *Scholia vetera in Pindari Carmina*, ed. Anders Bjørn Drachman. Lipsiae: Teubner, MCMIII
- [Anon.]: Az Aesopvs eleteről, erköltszeről, minden fő dolgairol es halalarol valo historia. Kit Laskay Ianos az Debreceni Mester, Görögöböl es Deakbol Magyar nielure fordított. Debrecemben, Anno 1592
- Aquinói Szent Tamás: *Az értelem egysége*. ford. Borbély Gábor. Budapest: IKON, 1993
- : *Opera Omnia iussu impensaque Leonis XIII P. M. Tomus quintus*. Róma: Commissio Leonina, 1889
- Arisztotelész: *Aristotelis Opera cum Averrois commentariis*. Vol. 1–10. Venetiis: Junta, 1562 (Frankfurt am Main: Minerva, 1962)
- : *A természet*. Fordította, a jegyzeteket és a kísérő elemzést írta Bognár László. Budapest: l'Harmattan, 2010
- : *Az égbolt*. Ford. Lautner Péter. Budapest: Akadémiai, 2009
- : *Categories and De Interpretatione*. Translated with notes by John Lloyd Ackrill. Oxford: Clarendon, 1963
- : *Lélekfilozófiai írások*. Steiger Kornél fordítását átdolgozta Brunner Ákos és Bodnár István. Budapest: Akadémiai, 2006
- : *Metafizika*. Ford. Halasy-Nagy József. Szeged: Lektum, 2002
- : *Metaphysica*. Ford. Ferge Gábor. Budapest: Logos, 1992
- : *Organon*. Ford. Rónafalvi Ödön – Szabó Miklós. Budapest: Akadémiai, 1979
- : *Philosophische Schriften*. Bd. 1–6. Nach der Übersetzung von Hermann Bonitz bearbeitet von Horst Seidl. Hamburg: Felix Meiner, 1995
- : *The Complete Works of Aristotle. The Revised Oxford Translation*. Ed. by Jonathan Barnes, Vol. 1–2. Princeton: Princeton University Press, 1991

- Aulus Gellius: *Les nuits attiques*. Livres I-IV. Texte établi et traduit par René Marache. Paris: Société d’Édition „Les Belles Lettres”, 1967
- : „*Attikai éjszakák*”. I-II. kötet. Ford. Barcza József és Soós József. Budapest: Franklin, 1905
- Averroes: *Destructio Destructionum Philosophiae Algazelis*. In Aristotelis Opera cum Averrois commentariis, Vol. 9. Venetiis: Iunta, 1562 (Frankfurt am Main: Minerva, 1962)
- Becmann, Christian: *Exercitationes Theologicæ. In quibus De argumentis pro vera Deitate Christi Servatoris nostri [...] agitur*. Amstelodami: Janssonius, 1644
- Bèze, Théodore de: *Annotationes maiores in Nouum Dn. Nostri Iesu Christi Testamentum* [s.l.] MDXCIII
- Bodin, Jean: *Colloquium heptaplomeres de rerum sublimium arcanis abditis*. Cur. Ludovicus Noack. Schwerin Baerensprung 1857 (Hildesheim: Olms, 1970)
- Bos, Lambert: *Exercitationes Philologicae ad loca nonnulla Novi Foederis*. Franeque-rae: Bleck, ¹1700, ²1713
- Brucker, Johann Jakob: *Historia Critica Philosophiae*. Tom. I-IV. Leipzig: Breitkopf, 1742-1744
- Calvin, Jean: *In omnes Novi Testamenti epistolas commentarii: Pauli apostoli epistolas ad Romanos, Corinthios et Galatas complectens*. Halis Saxonum: Schwetschke, 1834
- Casaubon, Méric: *De Verborum usu & accurate eorum cognitionis utilitate Diatriben*. In Crenius, Thomas (szerk.): *Analecta Philologico-Critico-Historica* [...]. Amstelodami: Mijls, 1699, 87-179.
- Cesalpino, Andrea: *Daemonum investigatio peripatetica*. Florentiae: Iuntas, MD-LXXX
- Cicero: *Az istenek természete*. Ford. Havas László. Budapest: Helikon, 1985. *De natura Deorum - Vom Wesen der Götter*. Lateinisch-deutsch, übers. und hrsg. von Ursula Blank-Sangmeister. Stuttgart: Reclam, 1995
- Cusanus, Nicolaus: *De pace fidei: cum epistula ad Ioannem de Segobia*. Ed. commentariisque ill. Raymundus Klibansky. Hamburg: Felix Meiner, 1959
- Dávid Ferenc: *De falsa et vera unius Dei Patris, Filii et Spiritus Sancti cognitione libri duo, [Albae Iuliae]* 1568 [Reprint introduced by Antal Pirnát, Utrecht: Bibliotheca Unitariorum, 1988]
- : Két könyv az Egyedülvaló Atyaistennek, a Fiúnak és a Szentléleknek hamis és igaz ismeretéről. Ford. Péter Lajos, a fordítást az eredetivel összevetette és a bevezető tanulmányt írta Balázs Mihály. Kolozsvár: Unitárius Egyház, 2002
- : *Váradi disputa jegyzőkönyv [részletek]*. In Régi magyar drámai emlékek. I. kötet. Budapest: Akadémiai, 1960, 678-703.
- Denzinger, Heinrich – Schönmetzer, Adolf: *Enchiridion Symbolorum definitionum et declarationum*. Freiburg: Herder, 1965

- Descartes, René: *Elmélkedések az első filozófiáról, amelyekben bizonyítást nyer Isten létezése s a lélek testtől való különbsége*. Ford. Boros Gábor. Budapest: Atlantisz, 1994
- Diogenész Laertiosz: *De vitis, dogmatis et apophthegmatis Philosophorum, Libri X.*
Opera Ioan. Sambvci Tirnauiensis Pannonij. Parisiis: Jacobus Nicole, 1585
- Elsner, Jakob: *Observationes sacrae in Novi Foederis libros*, Tom. 2. *Epistolas Apostolorum & Apocalypsin complexus, Trajecti ad Rhenum*: Jacobus van Poolsum, 1728
- Enyedi György: *Válogatott művei*. Bukarest-Kolozsvár: Kriterion, 1997
- : *Historia elegantissima*. A szőveget gondozta, a tanulmányt és a jegyzeteket írta Káldos János. Budapest: Balassi, 1994
- Euripidész: *Összes drámái*. Budapest: Európa, 1984
- Eustathiosz: ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ καὶ Οδύσσειαν [...] EVSTATHII ARCHIEPISCOPI THESSALONICAE, IN HOMERI ILIADIS ET ODYSSEAE libros παρεκβολαι [...]. Basileae: Froben, MDLX
- Ezópusz: *Fabulae Aesopicae plures [...] cum historia vitae fortunaeque Aesopi [...]*, Lipsiae: Voegelin, 1564
- Francken, Christian: *Argumenta XXII in Sacram Mosis Historiam*. In *Francisci Junii Biturigis Opera Theologica*. Genevae: Chouet, 1613, vol. 1., 99-120. (Modern kiadása: Pirmát Antal: *Christian Francken egy ismeretlen munkája*. In *Irodalom-tudományi közlemények* 87 [1983]/1-3., 107-119.)
- : *De bestialissima idololatria, quam in adoratione panis et vini Romana committit bellua, quamque fidissima huius renovat Socia Jesu divino sub cognomento latitans secunde bestia, paradoxa sex*. Basel: Perna, 1580
- : *Disputatio inter Faustum Socinum Senensem & Christianum Francken, de honore Christi [...]: habita 14 Martii Anno 1584. in aula Christophori Paulicovii*. In *Bibliotheca Fratrum Polonorum*, Vol. II. Irenopoli [Amsterdam]: Philalethes, 1656, 766-777.
- : *Opere a stampa*. A cura di Mario Biagioli. Roma: Edizioni di storia e letteratura, 2014
- : *Praecipuarum enumeratio causarum, cur Christiani, cum in multis modis religionis doctrinis mobiles sint et varii, in Trinitatis tamen retinendo dogmate sint constantissimi*. Krakkó: Aleksy Rodecki, 1584 (Modern kiadása: Lech Szczucki: *W kręgu myślicieli heretyckich*. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk: Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1972, 256-267.)
- Galatino, Pietro Colonna: *Opus de Arcanis Catholicae Veritatis*. Basileae: Hervagius, MDLXI [1561]
- Grawer, Albert: *Examen Praecipuarum Sophisticationum, Quibus Recentiores Photiniiani [...] Argumenta, Aeternam Christi Deitatem & Personalem Spiritus Sancti subsistentiam a patre distinctam confirmantia, oppugnant Institutum in Explicatione 1. cap. Epist. ad Ebraeos*. Ienae: Rauchmaul, 1613

- Gwalther, Rudolph: *In Euangeliū Iesu Christi secundum Ioannem Homiliae CLXXX.*
 [Tiguri:] Froschoverus, 1570
- Heidegger, Martin *A fenomenológia alapproblémái*. Ford. Demkó Sándor. Budapest:
 Osiris, 2001
- Héliodórosz: *Les Éthiopiques*. Tom. 1-3. Texte établi par R. M. Rattenbury
 – T. W. Lumb, traduit par J. Maillon. Paris: Société d'Édition „Les Belles
 Lettres”, 1935, 1938, 1960
- : *Aethiopica Historia*. In der deutschen Übersetzung von Johannes Zschorn.
 Faksimiledruck der Ausgabe von 1559. Hrsg. und eingel. von Peter Schäffer.
 Bern: Peter Lang, 1984
- : *Sorsuldözzett szerelmesek – etiópiai történet*. Ford. Szepessy Tibor. Budapest:
 Szépirodalmi, 1976
- Hérodotosz: *A görög-perzsa háború*. Ford. Muraközi Gyula, Budapest: Osiris, 2000
- Hészükhirosz: *Hesychii Alexandrini Lexicon*. Vol. I. Recensuit et emendavit Kurt
 Latte. Hauniae: Munksgaard, 1953
- : *ΗΣΥΧΙΟΥ ΛΕΞΙΚΟΝ. HESYCHII DICTIONARIVM*. Hagenoae: Thomas Anshelmus
 Badensis, 1521
- Homérosz: *Iliász. Odüsszeia*. Ford. Devecseri Gábor. Budapest: Magyar Helikon,
 1993
- : 'ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ "Η ΜΑΛΛΟΝ ἀπαντά τὰ σωζόμενα. Homeri Ilias, sev potius omnia eius
 quae extant opera. Studio & cura OB. GIPHANII [...]. Argentorati: Rihelius, [1572]
- Hunnius, Nicolaus: *Examen errorum Photinianorum [...] ex verbo Dei institutum*,
 Wittebergae: Richter, 1618-1620.
- Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft*. Hrsg. von Wilhelm Weischedel.
 Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003
- : *A tiszta ész kritikája*. Ford. Kis János. Szeged: Ictus, 1995
- Kesler, Andreas: *Metaphysicae Photinianaे partis generalis Examen*. Wittebergae:
 Tham, 1623
- : *Metaphysicae Photinianaе partis specialis Examen*. Wittebergae: Berger, 1648.
- : *Logicae Photinianaе Examen*. Wittebergae: Tham, 1624
- Kénosi Tőzsér János – Uzoni Fosztó Mihály: *Az erdélyi unitárius egyház története*.
 Ford. Márkus Albert. A bevezető tanulmányt írta és a latin eredetivel egy-
 bevetette Balázs Mihály. Kolozsvár: Erdélyi Unitárius Egyház, 2005
- Lactantius: *Isteni tanítások*. Ford. Dér Katalin. Budapest: Kairosz, 2012
- Luther, Martin *Werke*. Kritische Gesamtausgabe. Bd. 46. Weimar: Böhlau, 1912
- Livius: *Ab urbe condita*. Livy with an english translation in fourteen volumes.
 (Loeb Classical Library.) Translated by. F. G. Moore, London, 1984
- : *A római nép története a város alapításától*. III. kötet. Ford. Muraközy Gyula.
 Budapest: Európa, 1970

- Martini, Jakob: *Exercitationes Metaphysicae*. Wittebergae: Schürer, 1603
- : *Partitiones et quaestiones Metaphysicae*. Wittebergae: Schürer, 1611
- : *De Tribus Elohim Liber Primum Photinianorum Novorum Et Cum primis Georgii Enjedini Blasphemii oppositus*. Wittebergae: Schürer, 1614
- Meisner, Balthasar: *Philosophia sobria*. I–III. Wittebergae: Richter, 1611, 1613, 1623
- : *Brevis Consideratio Theologiae Photiniana*e. Wittebergae: Heiden, 1623
- Melanchthon, Philipp: *Grammatica Philippi Melanchtonis recognita et locupletata*. Wittebergae: Georg Müller, 1593
- Mersenne, Marin: *Quaestiones celeberrimae in genesim*. Lutetiae Parisiorum: Cramoisy, 1623
- Montaigne, Michel de: *Eszék*. I–III. kötet. Ford. Bajcsa András fordításának felhasználásával Csordás Gábor. Pécs: Jelenkor, 2013
- Müslin, Wolfgang: *In Esaiam Prophetam Commentarij locupletissimi, ac recens editi*. Basileae: Hervagius, 1557
- : *In Mosis Genesim plenissimi Commentarii, in quibus veterum & recentiorum sententiae diligenter expenduntur*. Basileae: Hervagius 1565
- : *In sacrosanctum Davidis psalterium commentarij*. Basileae: Hervagius, 1563
- Nifo, Agostino: *DISPUTATIO QVINTA De causa vnitatis & distinctionis indiuiduorum*. In Dilucidarivm A. Niphi [...] Metaphysicarvm Disputationvm. Venetiis: Hieronymus Scotus, 1559 (Frankfurt am Main: Minerva, 1967), 131–136.
- Ockham, William: *Summa Logicae*. Guillelmi de Ockham Opera Philosophica, ed. Ph. Boehner – G. Gál – S. Brown, vol. 1. New York: St. Bonaventure, 1974
- Palaeologus, Jacobus: *De tribus gentibus*, in Lech Szczucki: W kręgu myślicieli heretyckich. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk: Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1972, 229–241.
- : *Égi és földi hitviták*. Válogatás Jacobus Palaeologus munkáiból. Fordította Nagyillé János, válogatta, az előszót és a jegyzeteket írta Balázs Mihály. Budapest–Kolozsvár: A Dunánál – Qui One Quint, 2003
- Pareus, David: *In Genesin Mosis Commentarivs: Quo praeter accuratam Textus sacri Analysis atque interpretationem Theoricam & practicam, controversiae & Dubia Fidei plurima perspicue explicantur: arguitiae Iudeorum & haereticorum contra Fidem, cum primis F. Socini & G. Eniedini Samosatenianorum [...] refutantur*, Francofvrti: Rhodius, 1609
- Pázmány Péter: *Igazsagra vezetőe kalauz*. Mellyet írt, es most sok helyen jobbitván ki-bocsátott, cardinal Pazmany Peter, esztergami ersek. Posonban: [typ. Societatis Jesu], ³1637
- Piccolomini, Francesco: *Universa philosophia de moribus*. Venetiis: Apud haeredes Eustathij Vignon, 1583

- : *Libri ad scientiam de natura attinentes*. Venetiis: Apud haeredes Francisci de Franciscis, 1596
- [Petrus Duodus:] *Peripateticorum de anima disputationum libri VII*. Venetiis: Guerra, 1575
- [Stephanus Theopolis:] *Academicarum contemplationum in quibus Plato explicatur et Peripatetici repelluntur*. Venetiis: Deuchinus, 1576
- Pindarosz: ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ, ΠΥΘΙΑ, ΝΕΜΕΑ, ΙΣΘΜΙΑ. Μέτα ἐξηγήσεως παλαιᾶς πάννω ὀψελίμου, καὶ σχολίων ὄμοιών. PINDARI. OLYMPIA. PYTHIA. NEMEA. Isthmia. FRANCOFORTI: Brubacchius, M.D.XLII
- Platón: *Összes művei*. I–III. kötet. Budapest: Európa, 1984
- Plutarkhosz: *Plvtarchi Moralia*. Recensvernt et emandavervnt W. R. Paton et I. Wegehaupt. Leipzig: Teubner, 1974
- : *Plutarch's Moralia*. Loeb Classical Library. London et al.: Heinemann et al., 1971
- : *Párhuzamos életrajzok*. Ford. Máthé Elek. 1–2. kötet. Budapest: Osiris, 2001
- Pomponazzi, Pietro: *Abhandlung über die Unsterblichkeit der Seele*. Übersetzt und mit einer Einleitung herausgegeben von Burkhard Mojsisch, Lateinisch-Deutsch. Hamburg: Felix Meiner, 1990
- : *A lélek halhatatlanságáról – XV. fejezet*. Ford. Kasza Péter és Simon József. In Fosszília 2 (2001)/3-4, 137–140.
- Polüdeukész: *Pollucis Onomasticum, Lexicographi Graeci*, III, 18. ed. Dindorf. Lipsiae: Libraria Kuehniana, 1824
- : ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕ' ΥΚΟΥΣ 'ΟΝΟΜΑΣΤΙΚ'ΟΝ 'ΕΝ ΒΙΒΛΙΟΙΣ Δ'ΕΚΑ. IVLII POLLVCIS ONOMASTICON, HOC EST, INSTRVCTISSIMUM RERVM AC SYNONYMORVM DICTIOnarium, decem libris constans, summo studio & cura emendatum [...]. CVM PRAEFATIONE SIMONIS Grynaei ad Ludimastros. BASILEAE: Lasius – Platterus, M.D.XXXVI.
- : *IVLII POLLVCIS ONOMASTICON, HOC EST INSTRVCTISSIMVM RERVM ET SYNONYmorum Dictionarium*, nunc primum Latinitate donatum, Rodolpho Gualthero Tigurino Interpretē. Basileae: VVinter, 1541
- Postell, Guillaume: *De orbis terrae concordia*, [Párizs] 1544
- Pseudo-Iustinus: *Cohortatio ad Graecos, De monarchia, Oratio ad Graecos*. Ed. by Miroslav Marcovich. Berlin – New York: De Gruyter, 1990
- Raphelius, Georgius: *Annotationes philologicae ad Novum Testamentum*. Hamburg: Liebezeit, 1715
- Reusner, Jeremias: *Programma In Obitum [...] Jacobi Martini, in Memoriae Theologorum nostri saeculum clarissimorum renovatae Decas prima*, curante M. Henningio Witten. Francofurti: Hallervord, 1674, 717–718.
- Sacerdotus, Marius Claudio Plotius: *Artivm Grammaticarvm Liber Tres*. In Grammatici Latini ex recensione Henrici Keilii. Vol. VI. Lipsiae: Teubner, 1874

- Sallustius: *Az Caius Crispus Sallustiusnak két históriája*. Ford. Baranyai Decsi János, Szeben: Fabricius, 1596 (Reprint: Budapest: Akadémiai, 1979)
- Schleusner, J. F.: *Novum Lexicon Graeco-Latinum in Novum Testamentum*. Vol. 1. Leipzig: Weidmann, ³1808
- Schmalz, Valentin: *Refutatio thesium D. Wolfgangi Frantzii [...]: quas ibidem de praecipuis christianaे religionis capitibus anno 1609, & 1610 disputandas proposuit*. Racoviae: Stern, 1614
- Schmid, Erasmus: *Opus sacrum posthumum*. Nürnberg: Endter, 1658
- Servet, Miguel: *Christianismi restitutio*. [Vienne en Dauphiné: Arnollat] 1553
- Sextus Empiricus: *Adversus mathematicos*. Gentiano Herveto interprete. Paris: Iuvenus, 1569
- Simoni, Simone: *Commentariola medica et physica ad aliquot scripta*. Vilnae: Kartzianus, 1584
- Sozzini, Fausto: *Explicatio primae partis primi capititis Iohannis*. Racoviae: Typis Sebastiani Sternacii, 1618
- : *Praelectiones theologicae*. Racoviae: Typis Sebastiani Sternacii, 1609
- Sozzini, Fausto: Francken, Christian: *Disputatio De adoratione Christi, habita inter Faustum Soccinum et Christianum Francken [...]*. Racoviae: Typis Sebastiani Sternacii, 1618
- Sommer, Johann: *Refutatio scripti Petri Carolini*. Ingolstadii [helyesen: Krakkó: Aleksy Rodecki], 1582
- : *Theses de Deo trino in personis*. In [Theodosius Schimberg – Johann Sommer – Adam Neuser:] *Tractatus aliquot Christianae Religionis*. Ingolstadii [helyesen: Krakkó: Aleksy Rodecki], 1583
- Spizelius, Theophil: *Scrutinium atheismi Historico-Athiologicvm*. Augustae Vindelicorum: Praetorius, 1663
- Squacialupi, Marcello: *Simonis Simonii Lvcensis, primum Romani, tvm Calviniani, deinde Lvtherani, denuo Romani, semper autem Athei summa religio*. Cracoviae: Aleksy Rodecki, 1588
- Stephanus, Henricus: ΘΕΣΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΟΣΣΗΣ, THESAVRVS GRAECAE LINGVAE, Ab Henrico Stephano constructus. Vol. I–IV. [Genevae] M.D.LXXII
- Suárez, Francisco: *Metaphysicarvm Disputationvm, In quibus & vniuersa natrvalis theologia ordinate traditvr*. Venetiis: apud Io. Baptistam Colosinum, MDCV
- Suetonius: Összes művei. Ford. Kopeczky Rita. Budapest: Osiris, 2004
- : *De Grammaticis et Rhetoribus*. Edited with a translation, introduction and commentary by Robert A. Kastner. Oxford: Clarendon, 1995
- : *DE CLARIS GRAMMATICIS LIBER*, in *VITAE VIRORUM ILLVSTRIVM*. Basileae: Petri, 1563, 410–419.

- Szophoklész: *Sophoclis Tragoediae*. Edidit Roger David Dawe. Lipsiae: Teubner,
1975
- : *Szophoklész Drámái*. Budapest: Osiris, 2004
- : ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ Α' ΈΠΤΑ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΙ. *SOPHOCLIS TRAGOEDIAE SEPTEM*. Vna cum
omnibus Graecis scholijs, & cum Latinis Ioach. Camerarij. Annotationes Hen-
rici Stephani in Sophoclem & Euripidem, seorsum excusae, simul prodeunt.
[Genf: Stephanus] M.D.LXVIII
- Theokritosz: ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΕΞ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΝτα [...]. FRANCOFORTI: Bru-
bach [1558]
- Toletus, Franciscus: *Commentaria, una cum quaestionibus, in tres libros Aristotelis
De Anima*. Venetiis: Iunta, 1575; Coloniae: Birckmann, 1594
- Tremellius, Emmanuel: *Testamenti Veteris BIBLIA SACRA, SIVE Libri Canonici Pris-
cae Iudeorum Ecclesiae a Deo traditi*. Londini: G. B[ishop] R. N[ewbery] & R.
B[arker], 1593
- Trikléniosz, Démétriosz: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΚΛΑΙΝΙΟΥ, ΕΙΣ ΤΑ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΕΠΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ [...] σχόλια. Parisiis: Apud Adrianum Turnebum tipographum
regium, M.D.LIII
- Zabarella, Jacopo: *De rebus naturalibus libri XXX*. Coloniae: Ciotti, 1590
- : *In Tres Aristotelis Libros De Anima Commentarij*. Venetiis: Bolzetta, 1605
- : *On Methods*, Vol. 1-2, Ed. and trans. by John P. McCaskey. Cambridge (MA):
Harvard University Press, 2014
- : *Opera Logica*. Venetiis: Meietus, 1578; Coloniae: Zetzner 1597
- : *Über die Methoden. Über den Regress*. München: Fink, 1995
- Vallés, Francisco: *De sacra Philosophia*. Avgvstae Tavrinarovm: Apud Haeredem
Nicolai Beuilaquae, 1587
- [Válaszúti György:] Válaszúti komédia. In Régi magyar drámai emlékek. I. kötet.
Budapest: Akadémiai, 1960, 653-677.
- Vida, Marcus Hieronymus: MARCI HIERONYMI VIDAE CREMONENSIS, ALBAE EPISCOPI,
OPERA OMNIA. Antwerpiae: Plantin, M.D.LXXVIII
- Wettstein, Johann Jakob: Ἡ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΝΟΒΟΥ ΤΕΣΤΑΜΕΝΤΟΥ ΓΡΑΕΚΟΥ
editionis receptae cum lectionibus variantibus codicum MSS., editionum aliarum,
versionum et patrum [...] opera et studio Joannis Jacobi Wetstenii. Tomus II: Conti-
nens Epistolas Pauli, Acta Apostolorum, Epistolas Canonicas Et Apocalypsin.
Amstelaedami: Dommer, MDCCCLI

SZAKIRODALOM

- Allen, Michael J.B.: *At Variance: Marsilio Ficino, Platonism and Heresy*. In Douglas Hedley – Sarah Hutton (ed. by): *Platonism at the Origins of Modernity – Studies on Platonism and Early Modern Philosophy*. Dordrecht: Springer, 2008, 31–44.
- Almási Gábor-Kis Farkas Gábor: Szöveggondozás és kapcsolatápolás. Zsámboky János életműve a reneszánsz filológia tükrében. In Irodalomtörténeti Közlemények 117 (2013)/6, 627–691.
- Austin, Kenneth: *From Judaism to Calvinism: The Life and Writings of Immanuel Tremellius (c. 1510–1580)*. Aldershot: Ashgate, 2007
- Ács Pál: „Én fiam vagy Dávid...” A historikus értelmezés korlátai a 2. zsoltár unitárius fordításában. In Irodalomtörténeti Közlemények, 112 (2008)/5–6, 632–644.
- Backus, Irena: *Historical Method and Confessional Identity in the Era of the Reformation (1378–1615)*. Leiden–Boston: Brill, 2003
- Bainton, Ronald H.: *Michael Servet (1511–1553)*. Gütersloh: Mohn, 1960
- Balázs Mihály: *A kolozsvári Heltai-nyomda és a krakkói Aleksy Rodecki*. Kereszteny Magvető 113 (2007)/4, 414–419.
- : *Az erdélyi antitrinitarizmus az 1560-as évek végén*. Humanizmus és reformáció 14. Budapest: Akadémiai, 1988
- : *Bevezető*. In Két könyv az Egyedülvaló Atyaistennek, a Fiúnak és a Szentléleknek hamis és igaz ismeretéről. Ford. Péter Lajos, Kolozsvár: Erdélyi Unitárius Egyház, 2002
- : *Bevezetés*. In Enyedi György válogatott művei. Bukarest–Kolozsvár: Kriterion, 1997, 5–27.
- : *Early Transylvanian Antitrinitarianism 1567–1571. From Servet to Palaeologus*. Bibliotheca Dissidentium. Scripta et Studia 7. Baden-Baden: Koerner, 1996
- : *Eszmei és műfaji frissesség a 16. századi párbeszédes unitárius művekben*. In A magyar irodalom történetei. A kezdetektől 1800-ig. Főszerk. Szegedy-Maszák Mihály, szerk. Jankovits László – Orlovszky Géza. Budapest: Gondolat, 2007, 286–295.
- : *Ferenc Dávid*. Bibliotheca dissidentium: répertoire des non-conformistes religieux des seizième et dix-septième siècles, éd. par André Séguennec. Tom. 26. Baden-Baden: Koerner, 2008
- : *György Enyedi zwischen Palaeologus und Faustus Socinus. Anmerkungen zum unbekannten György Enyedi*. In Balázs Mihály – Keserű Gizella (ed. by): *György Enyedi and Central European Unitarianism in the 16–17th Centuries*. Budapest: Balassi, 2000, 15–22.
- : *Máté Toroczkai*. Bibliotheca dissidentium: répertoire des non-conformistes

- religieux des seizième et dix-septième siècles, éd. par André Ségouenny. Tom. 23. Baden-Baden: Koerner, 2004
- Balázs Mihály – Keserű Gizella (ed. by): *György Enyedi and Central European Unitarism in the 16–17th Centuries*. Budapest: Balassi, 2000
- Baldwin, Barry: *Suetonius*. Amsterdam: Hakkert, 1983
- Barth, Karl: *Erklärung des Philipperbriefes*. Zürich: Evangelischer Verlag, 1947
- Bartha Tibor (szerk.): *Wolfgang Musculus magyar kapcsolatainak dokumentumai*, in *Studia et Acta Ecclesiastica*. Budapest: MRE Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, 1973
- Bene László: *A középső platonizmus*. In Boros Gábor (szerk.): *Filozófia – Akadémiai kézikönyv*. Budapest: Akadémiai, 2007, 205–211.
- Bene Sándor: *Szövegaktus*. In Irodalomtörténeti Közlemények, 107 (2003)/6, 628–702.
- Berkes Katalin: *Enyedi György és a zsiráf*. In Magyar Könyvszemle 126 (2010)/3, 381–386.
- : *Kikról hallgat Enyedi? A Héliodórosz-fordítás előzményeihez*. In Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae: *Acta Historiae Litterarum Hungaricarum* – Balázs Mihály köszöntése. Szeged 2011, 53–59.
- Biagioli, Mario: *Christian Francken e la crisi intellettuale della Riforma*. In Christian Francken: *Opere a stampa. A cura di Mario Biagioli*. Roma: Edizioni di storia e letteratura, 2014, 8–122.
- Bietenholz, Peter G.: *Encounters with a Radical Erasmus. Erasmus' Work as a Source for Radical Thought in Early Modern Europe*. Toronto–Buffalo–London: Toronto University Press, 2009
- Boenke, Michaela: *Körper, Spiritus, Geist. Psychologie vor Descartes*. München: Fink, 2005
- Borbély Gábor: *Civakodó angyalok*. Budapest: Akadémiai, 2008
- Boros Gábor: *Jacopo Zabarella (1553–1589)*. In uő (szerk.): *Filozófia, Akadémiai Kézikönyvek*. Budapest: Akadémiai, 2010, 589–592.
- Borsa Gedeon: *Albert Grawer munkája két kiadásának problémája*. Magyar Könyvszemle 99 (1983)/4, 409–414.
- Darge, Rolf: *Suárez' transzendentale Seinsauslegung und die Metaphysiktradition. Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters*. Bd. LXXX. Leiden–Boston: Brill, 2004
- Dán Róbert: *Humanizmus, reformáció, antitrinitarizmus és a héber nyelv Magyarországon*. Budapest: Akadémiai, 1973
- Daniel A. Di Liscia – Eckhard Kessler – Charlotte Methuen (ed. by): *Method and Order in the Renaissance Philosophy of Nature – The Aristotle Commentary Tradition*, Aldershot: Ashgate, 1997

- Dellsperger, Rudolf - Freudenberger, Rudolf – Weber Wolfgang (hrsg. v.): *Wolfgang Musculus (1497–1563) und die oberdeutsche Reformation*. Berlin: Akademie, 1997
- Dickey, Eleanor: *Ancient Greek Scholarship. A Guide to Finding, Reading, and Understanding Scholia, Commentaries, Lexica, and Grammatical Treatises, from Their Beginnings to the Byzantine Period*. Oxford: Oxford University Press, 2007
- Ernst, Germana: *Tommaso Campanella: the book and the body of nature*. Transl. by David L. Marshall. Dordrecht: Springer, 2010
- Eschweiler, Karl: *Die Philosophie der spanischen Spätscholastik auf den deutschen Universitäten des siebzehnten Jahrhunderts*. Münster: Aschendorff, 1928
- Fabiny Tibor: *A sensus literalis kérdezé. In A sensus literalis hermeneutikai kérdezsei, Hermeneutikai füzetek 25, főszerkesztő Fabiny Tibor*. Budapest: Hermeneutikai Kutatóközpont, 2001, 5-26.
- : *The Lion and the Lamb. Figuralism and Fulfillment in the Bible, Art and Literature*. Hounds-mills–Basingstoke–Hampshire–London: McMillan, 1992
- Förster, Werner: *οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο bei den griechischen Kirchenvätern*. In Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der älteren Kirche, 29 (1930), 115–128.
- Frank, Günter: *Die Vernunft des Gottesgedankens – Religionsphilosophische Studien zur frühen Neuzeit*. Stuttgart: Frommann-Holzboog, 2003
- Frede, M. – Patzig, G.: *Aristoteles 'Metaphysik Z'. Text, Übersetzung, Kommentar*. Bd. 1–2. München: Beck, 1988
- Garcia, Jorge J. E.: *Francis Suárez*. In uő (ed. by): *Individuation in Scholasticism – The Later Middle Ages and the Counter-Reformation 1150–1650*. Albany: State University of New York Press, 1994, 475–510.
- Garin, Eugenio. *History of Italian Philosophy*. Translated by Giorgio Pinton. Amsterdam – New York: Rodopi, 2008
- Gaukroger, Stephen: *Descartes – an intellectual biography*. Oxford: Clarendon, 1995
- Geréby György: *Utószó*. In Aquinói Szent Tamás: *A világ örökkévalóságáról*. Ford. Borbényi Gábor. Budapest: Jószöveg Műhely, 1998, 49–108.
- Gräfenhan, Ernst Hriedrich: *Geschichte der klassischen Philologie im Alterthum*, Bd. I–IV. Bonn: König, 1843–1850 (Osnabrück: Biblio-Verlag, 1973)
- Hall, George Stuart: *Typologie*. In *Theologische Realenzyklopädie*, Bd. 34. Berlin–New York: de Gruyter, 2002, 208–224.
- Hartle, Ann: *Michel de Montaigne – Accidental Philosopher*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003
- Honnefelder, Ludger: *Scientia transcendens – Die formale Bestimmung der Seiendheit und Realität in der Metaphysik des Mittelalters und der Neuzeit (Duns Scotus – Suárez – Wolff – Kant – Pierce)*. Hamburg: Felix Meiner, 1990

- Hoover, Roy W.: *The Harpagmos Enigma: A Philological Solution*. In *The Harvard Theological Review*, 64 (1971)/1, 95-119.
- Italie Gabriel (ed. by): *Index Aeschyleus*. Leiden: Brill, 1955
- Jaeger, Werner Wilhelm: *Eine stilgeschichtliche Studie zum Philipperbrief*. Hermes 50 (1915)/4, 537-553.
- : *Studien zur Entstehungsgeschichte der Metaphysik des Aristoteles*. Berlin Weidmann, 1912
- Jakab Elek: *Enyedi György élete*. In *Keresztény Magvető* 25 (1890)/3, 131-151 és 25 (1890)/4, 211-244.
- Jankovits László: *Accessus ad Janum. A műértelmezés hagyományai Janus Pannonius költészettelben*. Budapest: Balassi, 2002
- Jolly, Nicolas: *Leibniz and Locke: A Study of the New Essays on Human Understanding*. Oxford: Clarendon, 1987
- Jülicher, Adolf: *Ein philologisches Gutachten über Phil 2 v. 6. in Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde des Urchristentums*, 17 (1916)/1, 1-17.
- Kamerbeek, Jan Coenraad: *The Plays of Sophocles - Commentaries*. Part VII. *The Oedipus Coloneus*. Leiden: Brill, 1994
- Katona Tünde – Latzkovits Miklós (szerk.): *Lócsei stipendiások és literátusok, I: Külföldi tanulmányutak dokumentumai 1550-1699*. (Fontes Rerum Scholastica rum, II/1.) Szeged, Szegedi Oktatástörténeti Munkaközössége, 1990
- Káldos János: *Az unitárius Plátón – Enyedi György*. *Keresztény Magvető* 104 (1998)/2, 159-166.
- : *Enyedi György prédikációi mint fejedelmi tükrök*. In *Keresztény Magvető* 114 (2008)/4, 477-482.
- : *Enyedi György prédikációgyűjteményének szerkezete és a prédikációk textológiai vizsgálatának tanulságai*. In *Erdélyi Múzeum* 2013/1, 88-120.
- : *Enyedi György prédikációinak szöveghagyománya*. In *Érték és értelmezés*. Budapest: Gondolat, 2010, 188-207.
- : *György Enyedi – The Unitarian Plato*. In Balázs Mihály – Keserű Gizella (ed. by): *György Enyedi and Central European Unitarism in the 16-17th Centuries*. Budapest: Balassi, 2000, 99-105.
- Káldos, János – Balázs, Mihály: *György Enyedi*. Bibliotheca dissidentium: répertoire des non-conformistes religieux des seizième et dix-septième siècles, Tom. 15. Baden-Baden: Koerner, 1993
- Käsemann, Ernst: *Kritische Analyse von Phil. 2,5-11*. In uő: *Exegetische Versuche und Besinnungen*. Bd 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1960, 51-95. (= *Zeitschrift für Theologie und Kirche* 47 [1950], 313-360.)
- Kecskeméti Gábor: *Recepció, szövegaktus és kommunikáció a régi magyar irodalom-*

- történetben (kontextusok és intenciák). In Irodalomtörténet Közlemények 107 (2003)/6, 703-728.
- : Pázmány vitapartnerei és a wittenbergi egyetem. In Heltai János – Tasi Réka (szerk.): „Tenger az igaz hitről való egyenetlenségek vitatásának elárادott özöne...” Tanulmányok XVI-XIX. századi hitvitáinkról. Miskolc: Miskolci Egyetem BTK Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, 2005, 43-66.
- Kessler, Eckhard: *Naturverständnis im 15. und 16. Jahrhundert*. In Lothar Schäfer – Elisabeth Ströker (hrsg. v.): Naturauffassungen in Philosophie, Wissenschaft, Technik. Bd. II: Renaissance und frühe Neuzeit. Freiburg (Breisgau): Alber, 1994, 13-57.
- : *The Transformations of Aristotelism during the Renaissance*. In J. Henry – S. Hutton (ed. by): New Perspectives in Renaissance Thought. Studies in Intellectual History in Memory of Charles Schmitt. London: Duckworth, 1990, 137-147.
- : *Von der Psychologie zur Methodenlehre. Die Entwicklung des methodischen Wahrheitsbegriffes in der Renaissancepsychologie*. In Zeitschrift für philosophische Forschung, 41 (1987)/4, 548-570.
- Kőszeghy Péter – Jankovics József: *Telegdi Kata? verses? levele?* In Gábor Csilla – Luffy Katalin – Sipos Gábor (szerk.): Erdély Reneszánsza. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület, 2009, 118-140.
- Kretzmann, Norman: *Syncategoremata, exponabilia, sophismata*, in Norman Kretzmann – Anthony Kenny – Jan Pinborg (ed. by): Cambridge History of Later Mediaeval Philosophy. Cambridge University Press, 211-253.
- Lautner Péter: *Előszó*. In Plutarkhosz: Morálfilozófiai értekezések, Budapest: Kossuth, 1998, 5-24.
- : *Arisztotelész lélekfilozófiája az újabb kutatások tükrében*. In Arisztotelész: Lélekfilozófiai írások. Steiger Kornél fordítását átdolgozta Brunner Ákos és Bodnár István. Budapest: Akadémiai, 2006, 193-219.
- Lányi Gábor János: *Wolfgang Musculus Dusanus élete és művei*. In Studia caroliensia 1 (2005), 3-22.
- Leffler, Oliver: *Wilhelm von Ockham: Die sprachphilosophischen Grundlagen seines Denkens*. Werl-Westfalen: Dietrich–Coelde, 1995
- Lohmeyer, Ernst: *Kyrios Jesus. Eine Untersuchung zu Phil. 2:5-11*. Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften, 18:4. Heidelberg: Winters, 1928
- Lohr, Charles: *The Sixteenth-Century Transformation of Aristotelian Natural Philosophy*, in Eckhard Kessler – Charles H. Lohr – Walter Sparn (hrsg. v.): Aristotelismus und Renaissance. Wolfenbütteler Forschungen 40. Wiesbaden: Harrassowitz, 1988, 89-99.
- : *Metaphysics*. In Charles B. Schmitt – Quentin Skinner – Eckhard Kessler (ed.

- by): *The Cambridge History of Renaissance Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008, 537-638.
- Lovas Borbála: *Erkölc és identitás: Pogányság és kiválasztottság Enyedi György pré-dikációiban*. In Ács Pál – Székely Júlia (szerk.): *Identitás és kultúra a török hódoltság korában*. Budapest: Balassi, 2012, 299-310.
- : *Hozzátenni vagy elvenni: Enyedi-prédikációk másolatai és azok kompilációs jegyei*. In Maczák Ibolya (szerk.): *Közkincs: Tanulmányok a régi magyarországi pré-dikációk kompilációjáról*. Budapest: MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiségi Kutatócsoport, 2014, 53-71.
- : *Másolási stratégiák Enyedi György prédkációinak hagyományozódásában*, in *Studia Litteraria* 52 (2013)/3-4, 79-94.
- : *Non multa sed multum. Párhuzamos beszédek Enyedi György prédkációgyűjté-ményében*. In Erdélyi Múzeum 2013/1, 71-87.
- Lubac, Henri de: „Tipológia” és „allegorizmus”. In Fabiny Tibor (szerk.): *A tipológiai szimbolizmus – szöveggyűjtemény a bibliai és az irodalmi hermeneutika történetéből*. Ikonológia és műértelmezés, 4. Szeged: JATEPress, 1998, 105-121.
- Martin, Ralph Philip: *Carmen Christi: Philippians II. 5-11 in recent interpretation and in the setting of Early Christian Worship*. Society for New Testament Studies Monograph Series 4. London: Cambridge University Press, ¹1967; Grand Rapids: Eerdmans, ²2005
- Martin, Ralph P. – Brian J. Dodd (ed. by): *Where Christology Began. Essays on Philippians 2*. Louisville (Kentucky): Westminster John Knox Press, 1998
- Mester Béla: *Politikai közösség és vallásszabadság. Párhuzamok John Locke-nak és Enyedi György erdélyi unitárius teológusnak a vallási türelemről alkotott nézeteiben*. In Magyar Tudomány, 46 (2001)/2, 184-192.
- Michael, Emily: *Renaissance theories of body, soul, and mind*. In J. N. Wright – P. Potter (ed. by): *Psyche and Soma, Physicians and Metaphysicians on the Mind-Body Problem from Antiquity to Enlightenment*. Oxford: Clarendon, 2003, 147-172.
- Mojsisch, Burkhard: *Einleitung*. In Pietro Pomponazzi: *Abhandlung über die Unsterblichkeit der Seele*, übersetzt und mit einer Einleitung herausgegeben von Burkhard Mojsisch, Lateinisch-Deutsch. Hamburg: Felix Meiner, 1990, I-XXXV.
- Monfasani, John: *Aristotelians, Platonists, and the Missing Ockhamists: Philosophical Liberty in Pre-Reformation Italy*. In Renaissance Quarterly, 46 (1993)/2, 247-276.
- Mulsow, Martin: *Frühneuzeitliche Selbsterhaltung. Telesio und die Naturphilosophie der Renaissance*. Tübingen: Niemeyer, 1998
- Muratori, Cecilia: *Seelentheorien nördlich und südlich der Alpen: Taurellus' Auseinan-dersetzung mit Cesalpinos Quaestiones peripateticae*. In Hanspeter Marti – Karin Marti-Weissenbach (hrsg. v.): Nürnbergs Hochschule in Altdorf – Beiträge

- zur frühneuzeitlichen Wissenschafts- und Bildungsgeschichte. Köln: Böhlau, 2014, 41–66.
- Nardi, Bruno: *Il commento di Simplicio a De anima nelle controversie della fine del secolo XV e del secolo XVI*. In uő: *Saggi sull’Aristotelismo padovano dal secolo XIV al XVI*. Firenze: Sansoni, 1958, 365–442.
- Nesselrath, Heinz-Günther [hrsg. v.]: *Einleitung in die griechische Philologie*. Stuttgart-Leipzig: Teubner, 1997
- Paganini, Gianni: *Premessa: Scetticismo e religione in Christian Francken*. In Christian Francken: *Opere a stampa*. A cura di Mario Biagioni. Roma: Edizioni di storia e letteratura, 2014, IX-XIX.
- Panichi, Nicola: *Montaigne and Plutarch: a Scepticism That Conquers the Mind*. In Renaissance Scepticisms. Ed. by Gianni Paganini and José Raimundo Maria Neto. Dordrecht: Springer, 2009, 183–212.
- Pannenberg, Wolfhart: *Systematische Theologie*. Bd. 2. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1991
- Park, Katherine: *The Organic Soul*. In Charles B. Schmitt – Quentin Skinner – Eckhard Kessler (ed. by): *The Cambridge History of Renaissance Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008, 464–484.
- Petersen, Peter: *Geschichte der aristotelischen Philosophie im protestantischen Deutschland*. Leipzig: Meiner, 1921
- Pine, Martin L.: *Pietro Pomponazzi, Radical Philosopher of the Renaissance*. Padua: Antenore, 1986
- : *Pomponazzi and the Problem of „Double Truth”*. In *Journal of the History of Ideas*, 29 (1968)/2, 163–176.
- Pirnát Antal: *Arisztoteléianusok és antitrinitáriusok. Gerendi János és a kolozsvári iskola*. In *Helikon* 17 (1971)/3-4, 363–392.
- : *Christian Francken egy ismeretlen munkája*. In *Irodalomtörténeti közlemények* 87 (1983)/1-3, 107–119.
- : *Die Ideologie der Siebenbürger Antitrinitarier in den 1570er Jahren*. Budapest: Akadémiai, 1961
- : *Die Heliodor-Übersetzung von Enyedi*. In Balázs Mihály – Keserű Gizella (ed. by): *György Enyedi and Central European Unitarianism in the 16–17th Centuries*. Budapest: Balassi, 2000, 283–287.
- : *Gerendi János és Eőssi András*. In *Irodalomtörténeti Közlemények* 74 (1970)/5–6, 680–684.
- : *L’Italia e gli antitrinitarii transilvani*. In V. Branca (ed.): *Venezia e Ungheria nel Rinascimento*. Firenze: Olschi 1973, 427–438.
- Rajka László: *Heliodoros Aithiopikájának feldolgozásai a magyar irodalomban*. Kolozsvár: Magyar Irodalomtörténeti Szeminárium, 1917

- Randall, John Hermann, Jr.: *The Development of Scientific Method in the School of Padua*. In *Journal of the History of Ideas* 1 (1940), 177–206.
- : *The School of Padua and the Emergence of Modern Science*. Padua: Editrice Antenore, 1961
- Ricoeur, Paul: *Az értelmezéstől a fordításig*. In Paul Ricoeur – André Lacocque: *Bibliai gondolkodás*. Ford. Enyedi Jenő. Budapest: Európa, 2003, 423–470.
- Risse, Wilhelm. *Die Logik der Neuzeit (1599–1640)*. Bd. 1. Stuttgart-Bad Cannstatt: frommann-holzboog, 1964
- Roling, Bernd: *Die Bibel als Summe der Naturwissenschaften: Die »Philosophia sacra« des Franciscus Vallés (1524–1592)*. In Günter Frank und Stephan Meier-Oeser (hrsg. v.): *Hermeneutik – Methodenlehre – Exegese: zur Theorie der Interpretation in der frühen Neuzeit*. Stuttgart-Bad Cannstatt: frommann-holzboog, 2011, 265–286.
- Ross, Sir David: *Aristotle's Metaphysics*. Vol. 1–2. Oxford: Clarendon, 1924
- Ruzsa Imre – Máté András: *Bevezetés a modern logikába*, Budapest: Osiris, 1997
- Salatowsky, Sascha: *De Anima. Die Rezeption der aristotelischen Psychologie im 16. und 17. Jahrhundert*. Amsterdam–Philadelphia: Grüner, 2006
- Sandys, John Edwin: *History of Classical Scholarship*. Vol. I–III. Cambridge: Cambridge University Press, 1903–1908
- Schäffer, Peter: *Vorwort*. In Heliodorus Emesenus: *Aethiopica Historia*. In der deutschen Übersetzung von Johannes Zschorn. Faksimiledruck der Ausgabe von 1559. Hrsg. und eingel. von Peter Schäffer. Bern: Peter Lang, 1984, 7–56.
- Schicker, Rudolf: *Einführung*. In Giacomo Zabarella: *Über die Methoden, Über den Regress*. München: Fink, 1995, 15–80.
- Schmeisser, Martin: *Italienischer Aristotelismus und Altdorfer Sozinianismus: Johann Crells Kritik an der Philosophie Andrea Caesalpinos*. In Mitteilungen des Forschungsbereichs 573, 'Pluralisierung und Autorität in der frühen Neuzeit'. 2011/1, 23–31.
- Schmidt-Biggemann, Wilhelm: *Die Schulphilosophie in den reformierten Territorien*. In Helmut Holzhey – Wilhelm Schmidt-Biggemann (hrsg. v.): *Grundriß der Geschichte der Philosophie. Die Philosophie des 17. Jahrhunderts*. Bd. IV. Erster Halbband. Basel: Schwabe, 2001, 392–474.
- : *Geschichte der christlichen Kabbala*. Bd. 1–4. Stuttgart – Bad Cannstatt: frommann-holzboog, 2012–2015
- : *Johannes Reuchlin és a reneszánsz kereszteny kabbala*. In Boros Gábor (szerk.): *Reneszánsz filozófia*. Budapest: Német–Magyar Filozófiai Társaság, 2009, 49–112.
- : *Teodícea és tények. A német felvilágosodás filozófiai profilja*. Ford. Boros Gábor – Simon József. Budapest: l'Harmattan, 2011

- Schmitt, Charles B.: *Aristotle and Renaissance*. Cambridge Mass.: Harvard University Press, 1983
- Schröder, Winfried: *Ursprünge des Atheismus – Untersuchungen zur Metaphysik- und Religionskritik des 17. und 18. Jahrhunderts*. Stuttgart – Bad Cannstatt: frommann-holzboog, 1998
- Schwöbel, Christoph: *Trinität III*. In *Theologische Realenzyklopädie*, Bd. 34. Berlin – New York: de Gruyter, 2002, 105–107.
- Simon József: *A filozófia státusza az erdélyi antitrinitarizmus tradíciójában 1. – A Válaszúti komédia és a De falsa et vera*. In *Keresztény Magvető* 116 (2010)/2, 163–171.
- : *A filozófia státusza az erdélyi antitrinitarizmus tradíciójában 2. – Jacobus Palaeologus és Christian Francken*. In *Keresztény Magvető* 116 (2010)/3, 258–275.
- : *A filozófia státusza az erdélyi antitrinitarizmus tradíciójában 3. – Enyedi György*. In *Keresztény Magvető* 116 (2010)/4, 377–385.
- : *Aristotelismus, Nominalismus, Trinitätskritik – Die philosophischen Grundzüge der „Explicationes locorum Veteris et Novi Testamenti“ von György Enyedi (1555–1597)*. In Ulrich Wien (hrsg. v.): *Radikale Reformation – Die Unitarier in Siebenbürgen*. Köln: Böhlau, 2013, 227–240.
- : *Die Religionsphilosophie Christian Franckens (1552–1610?) – Atheismus und radikale Reformation im Frühneuzeitlichen Ostmitteleuropa*. Wolfenbütteler Forschungen 117. Wiesbaden: Harrassowitz, 2008
- : *Elég a mítoszokból! (Plut. de def. orac. 423A)*. In *Filológia és textológia a régi magyar irodalomban*. Miskolc: Miskolci Egyetem, BTK, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, 2012, 239–248.
- : *Enyedi György és a szillogizmus középfogalma*. In *Világosság*, XLX (2009 ősz), 41–48. (= Boros Gábor [szerk.]: *Reneszánsz filozófia*. Budapest: Német–Magyar Filozófiai Társaság, 2009, 135–146.)
- : *Létre nyílt lehetőség – Ismeretelmélet és metafizika Aquinói Szent Tamás és Duns Scotus filozófiájában*. Budapest: l'Harmattan, 2012
- Simon József – Kasza Péter: *A fordítók előszava*. In *Fosszília* 2 (2001)/3–4, 134–136.
- Smith, Paul J.: *Montaigne, Plutarch and Historiography*. In K. A. Enenkel – J. L. de Jong – J. de Landtsheer (ed. by): *Recreating Ancient History: Episodes from the Greek and Roman Past in the Arts & Literature of the Early Modern Period*. Leiden–Boston: Brill, 2001, 167–186.
- Ségenny, André: *Misztika, lutheranizmus és humanizmus között: Sebastian Franck. Ford. Balázs Péter*. In uő: *Teológia és filozófia között. Spiritualisták a 16. században*. Szerk. Balázs Mihály – Keserű Gizella. Szeged 2008, 107–130.
- Smith, Ole Langwitz: *Studies in the Scholia on Aeschylus, Vol. I: The Recensions of Demetrius Triclinius*. Lugduni Batavorum: Brill, MCMLXXV [Leiden, 1975]

- Somos Róbert: *Bevezetés*. In uő (szerk.): *Középső platonizmus*, Budapest: Osiris, 2005, 10-41.
- Sparn, Walter: *Wiederkehr der Metaphysik: die ontologische Frage in der lutherischen Theologie des frühen 17. Jahrhunderts*. Stuttgart: Calwer, 1976
- : *Schulphilosophie in den lutherischen Territorien*. In Helmut Holzhey – Wilhelm Schmidt-Biggemann (hrsg. v.): *Grundriß der Geschichte der Philosophie. Die Philosophie des 17 Jahrhunderts*. Bd. IV. Erster Halbband. Basel: Schwabe, 2001, 475–588.
- : *Martini, Jakob* (szócikk). In Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon. Begründet und herausgegeben von Friedrich Wilhelm Bautz, fortgeführt von Traugott Bautz. Bd. 5. Hamm: Bautz, 1993, 944–946.
- Spruit, Leen: *Species intelligibilis. From perception to knowledge*. Vol. 1–2. Leiden – New York – Köln: Brill, 1995
- Szepessy Tibor: *Heliodóros és a görög szerelmi regény*. Budapest: Akadémiai, 1987
- : Utószó. In Héliodórosz: *Sorsüldözött szerelmesek – etiód történet*. Ford. Szepessy Tibor. Budapest: Szépirodalmi, 1976, 337–344.
- Szczucki, Lech: *Két XVI. századi eretnek gondolkodó: Jacobus Palaeologus és Christian Francken*. Ford. Varsányi István és Schulek Tibor. Budapest: Akadémiai, 1980
- : *La prima edizione dell'Explicatio di Fausto Sozzini*. In *Rinascimento*, 18 (1967), 319–327.
- Sylvester Janos: *Uy Testamentum Magyar nyelwen, mellyet az Görög es Diák nyelwből uyonnaan fordítjant az Magyar nipnek Keresztyen hütbén valo ippülisire*. Újsziget 1541 (Hasonmás kiadás: Varjas Béla, Budapest: Akadémiai, 1960)
- Tonk Sándor – Szabó Miklós: *Erdélyiek egyetemjárása a korai újkorban 1521–1700*. Keserű Bálint – Font Zsuzsa (szerk.): *Fontes rerum scholasticarum IV*. Szeged: JATE, 1992
- Tebben, Joseph R. (ed. by): *Concordantia Homerica, A Computer Concordance to the Van Thiel Edition of Homer's Odyssey*. Vol. I-II. Hildesheim – Zürich – New York: Olms–Weidmann, 1994
- : *Concordantia Homerica, A Computer Concordance to the Van Thiel Edition of Homer's Iliad*. Vol. I–III. Hildesheim – Zürich – New York: Olms–Weidmann, 1998
- Tóth Kálmán. *Könyvnyomtató Makai Nyírő János deák*. In Bodor András et al. (szerk.): *Kelemen Lajos emlékkönyv*. Kolozsvár–Bukarest: Tudományos Könyvtár, 1957, 587–606.
- Vogel, Cornelia Johanna de: *Pythagoras and Early Pythagoreanism. An interpretation of neglected evidence on the philosopher Pythagoras*. Assen: van Gorcum, 1966
- Walker, Daniel P.: *Spiritual and Demonic Magic from Ficino to Campanella*. London: Wartburg Institute, 1958
- Wallace, William: *Galileo and His Sources*. Princeton: Princeton UP, 1984

- Wollgast, Siegfried: *Philosophie in Deutschland zwischen Reformation und Aufklärung, 1550–1650*. Berlin: Akademie Verlag, 1993
- Wright, N. Tom: ἀρπαγμός and the Meaning of Philippians 2:5–11. In *Journal of Theological Studies* 37 (1986)/2, 321–352.
- Wundt, Max: *Die deutsche Schulmetaphysik des 17. Jahrhunderts*.¹ Tübingen: Mohr, 1939, ²Hildesheim: Olms, 1992
- Zoványi Jenő: *A magyarországi protestantizmus 1565-től 1600-ig*. Budapest: Akadémiai, 1977